

R. S. Howey, *The Rise of the Marginal Utility School, 1870 — 1889*. University of Kansas Press, Lawrence 1960. 271 s. \$ 7,50.

Dette teorihistoriske arbejde må nærmest betegnes som en stemningsrapport fra økonomernes verden i 1870'erne og 80'erne. Hovedvægten er lagt på en række kapitler om Jevons, Walras, Menger, Marshall, Edgeworth, J. B. Clark, P. H. Wicksteed, Wieser og Böhm-Bawerk, hvori beskrives de enkeltes bidrag til grænsenytteteorien, deres forudsætninger og indbyrdes relationer.

Det er forfatterens opfattelse, at teorihistoriske fremstillinger ofte efterlader det indtryk, at den økonomiske tænkning blev ændret straks efter, at de tre store grænsenytteteoretikere havde publiceret. Gennem en grundig beretning om teoriens modtagelse på universiteterne (især i Frankrig og Østrig) og i den samtidige videnskabelige litteratur ønsker han at fastslå, at grænsenytteteorien tværtimod fik en meget langsom spredning. Det må hertil siges, at 20 år ikke kan forekomme en teorihistoriker at være en lang spredningstid i forhold til, hvad f.eks. har været gældende for »moderne« pengeteori og nationalregnskabsmetoderne.

I det hel taget er bogens tone for stærkt præget af to »jevonske« træk, dels at grænsenytteteorien betød en fuldstændig revolution i den økonomiske videnskab (*»the true Theory of Economy«*), dels at samtiden ikke ville anerkende dette storlædede fænomen, herunder anvendelsen af matematik.

I sin behandling af de »mindre« grænsenytteteoretikere bringer bogen meget nyt stof. Afsnittet om Edgeworth er det mest interessante fra et idéhistorisk synspunkt; det påvises her, hvorledes Edgeworth søgte at knytte forbindelsen mellem grænsenytteteorien og den psykologiske disciplin »psychophysics«. Siden 1830'erne havde denne retning søgt at måle sansepåvirkninger (fornemmelse af vægt o.l.) og påpeget de marginelle påvirkningers betydning. Som i bogen som helhed har R. S. Howey også her undladt at sammenholde disse datidige teorier med mere moderne opfattelser.

Det ligger i bogens titel, at den vil be-

skrive grænsenytteteoriens spredning, og måske kan man derfor ikke bebrejde forfatteren, at han ikke forsøger nogen samlet vurdering af grænsenytteteoretikere i forhold til de »antikverede« klassikere. Men man sidder gang på gang under læsningen med den fornemmelse, at forfatteren mener, at efter Jevons var der intet tilbage af klassikerne, en fornemmelse, som iøvrigt fremmes ved, at bogen standser inden Marshall's *Principles*.

Som et bidrag til den økonomiske viden-skabs kommunikationshistorie er bogen et interessant og overordentligt grundigt arbejde. Hvad angår nytteoriernes analytiske udvikling er Stigler's artikler i *Journal of Political Economy*, 1950, stadig den vigtigste fremstilling. Men en samlet teori-historisk vurdering af grænsenytteteorien, herunder dens betydning for nutidig teori, savnes stadig. Knud Erik Svendsen*.

* Førstebibliotekar ved Det kgl. Bibliotek.

Simon Kuznets, *Six lectures on economic growth*. The Free Press of Glencoe, Illinois, 1959. 122 s. 3,50.

Forelesningerne blev holdt i Mexico City i 1958 og giver en foreløbig og kortfattet analyse af en række kvantitative sammenhæng i iagttagne historiske vækstprocesser. Størsteparten af det grundlæggende materiale er senere offentliggjort som supplement til tidsskriftet *Economic Development and Cultural Change* (1956-61) under fælestitelen »Quantitative aspects of the economic growth of nations« (I, Levels and variability of rates of growth. II, Industrial distribution of national product and labor force. III, Industrial distribution of income and labor force by states, United States, 1919-21 to 1955. IV, Disformation proportions: International comparison for recent years. VI, Long-term trends in capital formation proportions).

Den lille bog dækker således et stort område og er kun tænkt som et delvis sammendrag af disse studier (herunder også endnu ikke-offentliggjort materiale om betydningen af landenes størrelse og udenrigshandelen). Knud Erik Svendsen*.

* Førstebibliotekar ved Det kgl. Bibliotek.